

Kokkuvõtte teemal: Eesti mesinduse ajaloost.

**Aeg ja koht: Mesinike vabariiklik sügisene teabepäev Jänedal
24.11.2012.a.**

Lektor: Mait Mardla, lektorileping PR-9-1.3-1

METSAMAJANDITE MESILATE AJALOOST 1963- 1992

Esimene mesila rajati Rakvere metsamajandi Porkuni metstkonda selleaegse direktori Simo Nõmme eestvedamisel. Mesinikuks valiti sama metstkonna abimetsaülem Mait Mardla.

Algselt mõeldi, et tehakse üks mesila näidiseks ja külaliste vastuvõtmiseks, kuid järgmisel aastal tehti üleskutse rajada mesilad kõigisse metsamajanditesse. Samal aastal rajati 4 mesilat - Kullamaa m/k, Roela m/k, Tallinna metsamajand ja Sangaste m/k.

Esimestel aastatel käisid mesinikud tootmisfinantsplaani tegemas otse ministriumis, hiljem teostasid seda kohapeal metsamajandid. Igal aastal oli suur kauplemine plaani suuruse osas, mida suurem oli plaan, seda vähem maksti töötasu ühe kilogrammi mee eest. Kehtis progressiivpremiaal tükitöö süsteem.

Võrreldes põllumajanduse mesilatega olid toodangud metsamajandites suuremad. Põhjuseks oli asjatundlik suhtumine juhtkonna poolt. Ehitati välja tootmishooned (mesilamajad). Igal aastal korraldati erinevates metsamajandites konverentsid (kaks päeva). Esimesel päeval oli teoreetiline osa, teisel päeval väljasõidud mesilatesse. See liitis mesinikud ühtseks kogukonnaks (kõik said omavahel tuttavaks). Rakendati konsulentsüsteemi ministri käskkirjaga. Eesti peale oli neli konsulenti.

Ruhnu saarele rajati Itaalia rassi reservaat, et säilitada Soome päritoluga Itaalia rassi. Sealtsaadi vähesel määral emasid, aga mesinik kolis saarelt ära. Seega lõppes see tegevus.

Õietolmu tootmist juurutasid metsamajandid. Esimene õietolmu suurem toodang saadi Porkuni metstkonna mesilas, s.o 100 kilogrammi. Minister nägi seda kogust ja andis korralduse järgmisel aastal kogu süsteemis juurutada õietolmu tootmist. Selleks tuli palju kordi Lätis käia, et saada kogujad ja tehnoloogia õietolmu töötlemiseks. Rakvere metsamajand avas Porkunis ulukiliha töötlemise tsehi. Seal hakati õietolmu töötlemise segudeks meega 1:1-le või puudersuhkruga 1:1-le. See toodang realiseeriti Jugoslaaviasse. Porkuni metstkonna mesilas toodeti parimail aastail 1200 kilogrammi õietolmu.

Porkuni metstkonna mesilas võeti esimesena kasutusele väikesed paarumistarud (Energia kolhoosi variant).

Toodangud olid metsamajandites kordades suuremad kui kolhoosides ja sovhoosides. Mesilaspered paigutati grupiviisiliselt metsavahi kordonite lähedusse. Hajutatud paigutus võimaldas saada aastate lõikes stabiilset toodangut.

Algselt suhtuti põllumajandusministeeriumi poolt metsamajandite mesindusse halvustavalt, kuid uue juhtkonna ametisse tulekuga olukord muutus väga sõbralikuks.

Kogu süsteemis oli 25 000 – 30 000 mesilasperet. 1992. aastal lõpetasid metsamajandid tegevuse ja mesilad müüdi mesinikele või ka teistele eraisikutele.

Kokku tegeleti mesindusega metsamajandites ca 30. aastat.